

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukainen päätös koskien rauhoitetun lintulajin pesien hävittämistä

Hakija

Toramon edustajisto / Pasi Oikkonen

Asia

Lupahakemus törmäpääskyn pesäkoloja sisältävän sahanpurukasan siirtämiseen ja pesien hävittämiseen Rovaniemellä, Lapissa.

Hakemus

Hakija hakee lupaa törmäpääskyn (*Riparia riparia*) pesäkoloja sisältävän sahanpurukasan siirtämiseen Toramon ampumaradalla. Pesäkoloja arvioidaan olevan 50. Pesien siirto sellaisenaan ei onnistu materiaalista (sahanpuru) ja pesimätavasta (pitkä pesimäkolo) johtuen, mutta vastaavat rauhallisemmat olosuhteet voidaan muokata siirrettävästä kasasta lähelle noin 75 m päähän. Ylimmät pesäkolot yritetään siirtää kokonaisuutena. Tilannetta on selvitetty paikan päällä Rovaniemen kaupungin ympäristötarkastaja Harri Kataisen kanssa, joka on lupautunut tarvittaessa antamaan lisätietoa tilanteesta ja paikan olosuhteista sekä kasan poiston tarpeesta. Tarkoituksena on siirtää osa kasasta ja kuljettaa loput sahanpurusta pois. Tavoitteena on vakaammat pesimäolosuhteet ja pesimäärän lisääminen alueella.

Lupaa haetaan ajalle 1.11.2025-1.11.2026. Ensisijaisesti lupaa haetaan syksyille 2025, mutta mikäli siirto ei lupamenettelyn kestosta tai muusta syystä ennen kovempia pakkasia onnistu, tehdään operaatio ennen pesimäkautta tai ensi syksynä pesimäkauden jälkeen.

Poikkeuslupaperusteena on kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaaminen. Sahanpurukasa on peräisin muualta tuodusta säilölumen eristykseen käytetystä sahanpurusta. Sahanpuru on alun perin tuotu tilapäissäilytykseen ampumaradan yhteiselle pysäköintialueelle. Kasa sijaitsee keskeisellä paikalla pääportin läheisyydessä kulku-urien vieressä. Sahanpurukasa vettyy talvella ja keväällä aiheuttaen vettymistä lähimaaston kulku-urille. Kuivuttuaan kasa aiheuttaa kesällä ja syksyllä pölyhaittaa. Lisäksi kasa estää alueen muun käytön erityisesti ampumaradan kilpailutapahtumien yhteydessä.

Hakemuksen liitteenä on toimitettu valokuvia ja kartta, jossa näkyy kasan nykyinen sijainti ja suunniteltu siirtopaikka. Hakemukselle pyydetään pikaista käsittelyä, jotta sahanpurukasan muokaus ja siirtäminen olisi mahdollista tehdä ennen pakkasia ja kasan jäätymistä.

Määräykset, joita hakemus koskee

Törmäpääsky on luonnonsuojelulain (9/2023) 69 §:n nojalla rauhoitettu. Lisäksi laji on erittäin uhanalainen.

Luonnonsuojelulain 70 §:n mukaan rauhoitettujen eläinlajien pesien sekä munien ja yksilöiden muiden kehitysasteiden ottaminen haltuun, siirtäminen toiseen paikkaan tai muu tahallinen vahingoittaminen on kielletty. Kielto on voimassa lisääntymiskauden ulkopuolella, jos kyse on eläimen tekemästä pesästä, jota se käyttää toistuvasti. Törmäpääsky käyttää samoja pesiä toistuvasti.

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukaan ELY-keskus voi myöntää luvan poiketa kielloista, jollei muuta tyydyttävää ratkaisua ole, mm. kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Poikkeuksesta ei saa olla haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiseksi tai sen saavuttamiselle.

Päätös ja lupaehdot

Varsinais-Suomen ELY-keskus myöntää hakijalle hakemuksen mukaisen luvan törmäpääskyn pesien hävittämiseen alla luetelluin ehdoin.

- 1 Lupapäätös on voimassa 30.6.2027 asti.
- 2 Sahanpurukasa tulee siirtää 30.4.2026 mennessä tai 1.8.-1.11.2026 välisenä aikana. Syksyllä toimittaessa tulee varmistaa, että törmäpääskyjen pesintä on päättynyt.
- 3 Hävitetyt pesät tulee korvata siirtämällä sahanpurukasa uudelle, hakemuksessa esitetylle sijainnille. Korvaavan pesäpaikan suunnittelussa ja sijoittelussa tulee huomioida lajin pesimäbiologia. Sen tulee olla valmis pesien hävittämistä seuraavan pesimäkauden alkuun mennessä eli 1.5.2026 tai 1.5.2027 mennessä.
- 4 Hakija vastaa siitä, että kaikki luvan mukaisiin toimenpiteisiin osallistuvat henkilöt noudattavat tämän luvan ehtoja.
- 5 Tämä lupa tai sen kopio on oltava mukana toimenpiteitä tehtäessä (esim. puhelimessa) ja pyydettyessä lupa on esitettävä.
- 6 Hakija vastaa tarvittaessa yhteydenpidosta muihin viranomaisiin ja maanomistajiin.
- 7 Varsinais-Suomen ELY-keskus valvoo lupaehtojen noudattamista yhdessä Lapin ELY-keskuksen kanssa. Luvan valvonnan yhteydessä voidaan tarvittaessa tehdä tarkastuksia.
- 8 Luvan käytöstä tulee raportoida 30.6.2026 ja 30.6.2027 mennessä. Raportti toimitetaan Lupa- ja valvontaviraston kirjaamoon kirjaamo@lvv.fi päätöksen asianumerolla VARELY/7140/2025 varustettuna. Raportista tulee ilmetä, milloin ja minne sahanpurukasa siirrettiin. Lisäksi tulee kertoa, alkoivatko törmäpääskyt pesiä siirrettyssä kasassa. Myös siitä, ettei poikkeuslupaa ole ko. vuonna käytetty, tulee ilmoittaa.

Perustelut

Hakemus täyttää luonnonsuojelulain 83 §:n ehdot ja poikkeuslupa voidaan myöntää kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Ampumaradan parkkipaikalla oleva sahanpurukasa voi aiheuttaa turvallisuusriskejä ampumaradan käyttäjille ja vieraille, kun kasa vettyessään lisää vettä ja jäätä läheisille kulku-urille. Lisäksi pesimäajalla poikasiansa ruokkimassa käyvät törmäpääskyt voivat aiheuttaa vaaratilanteita, kun parkkipaikan autoilijat joutuvat kiinnittämään huomiota niiden väistämiseen liikenneturvallisuuden kustannuksella. Terveyshaittoja voi syntyä tuulen mukana irtoavasta sahanpurupölystä. Muuta tyydyttävää ratkaisua kuin törmäpääskyjen nykyisten pesien hävittäminen ja pesinnän ohjaaminen rauhallisempaan paikkaan ei ole osoitettavissa.

Sahanpurukasa on tarkoitus siirtää noin 75 metrin päähän nykyisestä sijainnista, joten on todennäköistä, että törmäpääskyt löytävät sen. Ehtojen mukaisesti kasan suunnittelussa ja sijoittelussa on huomioitava törmäpääskyn pesimäbiologia. Hakijan tulee mm. varmistaa, että kasassa on riittävän jyrkkä seinämä törmäpääskyjen pesäkoloille. Tarvittaessa suunnitteluapua voi pyytää esimerkiksi luontokonsultilta tai paikalliselta lintuystävälliseltä.

Koska törmäpääskyjen pesimämahdollisuudet alueella säilyvät, ei lajin suotuisan suojelutason saavuttaminen luvan mukaisten toimien johdosta vaarannu. Tavoitteena on vakaammat pesimäolosuhteet ja pesimäyhdyskunnan kasvun mahdollistaminen tulevinä vuosina.

Muuta huomioitavaa

Valtakunnallinen Lupa- ja valvontavirasto vastaa 1.1.2026 lähtien ELY-keskusten ympäristöön liittyvistä lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävistä.

Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulain (9/2023) 1 §, 69 §, 70 §, 83 §, 121 §

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §

Valtioneuvoston asetus (794/2024) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025

Päätöksen voimaantulo

Varsinais-Suomen ELY-keskus on lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §:n nojalla päättänyt, että tämä päätös pannaan täytäntöön lainvoimaa vailla olevana. Sääolosuhteiden salliessa sahanpurukasa tulee pystyä siirtämään ennen kuin päätös on saavuttanut lainvoiman, jotta kasa ei jäätyisi ja lisäisi keväällä vettä ja jäätä ampumarata-alueelle. Päätöksen täytäntöönpanoa ei voida päätöksen luonteen ja turvallisuus- ja terveystarkistusten vuoksi lykätä.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä, päätös on annettu tiedoksi tavallisella sähköisellä tiedoksiantolla.

Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Liisa Maanpää-Pakkanen ja ratkaissut ylitarkastaja Tapio Aalto.

Liitteet

Valitusosoitus

Tiedoksi

ympäristöministeriö kirjaamo.ym@gov.fi

Suomen ympäristökeskus kirjaamo@syke.fi

Lapin ELY-keskus kirjaamo.lappi@ely-keskus.fi

Lapin poliisilaitos palaute.lappi@poliisi.fi

Rovaniemi kirjaamo@rovaniemi.fi

Lapin lintutieteellinen yhdistys ry. (LLY) info@lly.fi , puheenjohtaja@lly.fi

SLL Lapin luonnonsuojelupiiri ry. lappi@sl.fi

Suoritemaksu 316 €

Tämä asiakirja VARELY/7140/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/7140/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Maanpää-Pakkanen Liisa 13.11.2025 13:45

Ratkaisija Aalto Tapio 13.11.2025 14:53

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tavallisella kirjeellä toimitetussa tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Tavallisena sähköisenä tiedoksiannona toimitetussa tiedoksiannossa asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Todisteellisesti toimitetussa tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- * valittajan nimi ja kotikunta
- * jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- * postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- * päätös, johon haetaan muutosta
- * miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- * perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- * elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- * todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- * asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- * asiamiehen valtakirja, asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää
- * toimitettaessa valituskirjelmä sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, lähetin välityksellä, postitse tai sähköisesti. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 310 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tuomioistuinlaki löytyy osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455#P5>

Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: PL 189, 90101 Oulu

Käyntiosoite: Torikatu 34-40, 90100 Oulu

Puhelin: 029 56 42800

Telefax: 029 56 42841

Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

Aukioloaika: 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksestä perittyä suoritemaksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.